

gewoonte van Coryn geweest zijn om gastdocenten uit te nodigen. Wellicht moesten die een vergoeding krijgen, en één van Marcel Callaerts belangrijkste zorgen was de financiële toestand. Het ontslag van Coryn veroorzaakte een storm van protest bij zijn leerlingen, die uiting gaven van hun ongenoegen via hun orgaan 't *Perikelke*. Dat was te veel voor de directeur: hij ging met de ouders praten en dat werd het einde van het blaadje. Voor Coryn werd een waardige opvolger gevonden in de persoon van Willem Deneckere.

Op 14 maart 1966 besliste de gemeenteraad van Harelbeke het APK over te nemen. De school zou voortaan SAPK (Stedelijk Atelier voor Plastische Kunsten) heten (in 1979 zou het SABV worden: Stedelijke Academie voor Beeldende Vorming). Van toen af waren SAPK en de Kunstvrienden twee volledig gescheiden instellingen. Het lerarenkorps bestond toentertijd uit Leo Vancraeynest (aanvankelijk tekenen en figuratieve kunsten; toegepaste kunsten), André De Clercq (beeldende expressie en handenarbeid), André Debaveye (decoratie voor de aanvankelijke graad) en Willem Deneckere (beeldend denken - grafische uitdrukking). Marcel Callaert was waarnemend directeur. Met enkel een onderwijzersdiploma beschikte hij weliswaar niet over de vereiste bekwaamheidsbewijzen voor die functie, maar als stichter van de school hoopte hij op een vrijstelling.

Het gemeentebestuur was hem evenwel niet zo gunstig gezind als hij zelf gehoopt had. Zij besloten een examen uit te schrijven en op aanraden van Jan Decadt en Octave Landuyt vonden zij een tegenkandidaat in de persoon van Willem Deneckere⁹. Die volbloed kunstenaar was maar heel matig geïnteresseerd in het directeurschap, maar met enige aandrang wist men hem ervan te overtuigen aan het examen deel te nemen. Dat had plaats op 5 juli 1967. Callaert was geen partij voor Deneckere, die als eerste van de twee kandidaten geselecteerd werd. Op 4 september 1969 werd Willem Deneckere aangesteld als waarnemend directeur.

9 Voor meer gegevens over Willem Deneckere: Willem Deneckere, brochure uitgegeven n.a.v. van de hommagetentoonstelling in CC Het Spoor en de Bibliotheek van Harelbeke, juli/augustus 2007. Verder baseerden wij ons ook op mondelinge getuigenissen van o.a. Paul Pattyn en op onze eigen herinnering.

Jacques Coryn, aquarel door Carlos Rambour

Er volgde een reeks protestbrieven, later door André Debaveye gebundeld als *De zwarte bladzijde*. De bezwaren kwamen namens het bestuur van de Kunstvrienden, namens de leraren Debaveye, De Clercq, Vancraeynest, Speybrouck en Supply. Marcel Callaert schreef persoonlijk aan het Ministerie en aan de Gouverneur. Hij noemde de aanstelling van zijn rivaal onwettig, waarbij hij zich baseerde op diens geringe anciënniteit. In een brief aan zijn vriend Jozef Storme (20.9.1967) stortte hij zijn hart uit: *Nadat alles, in de moeilijkste omstandigheden en met de grootste onbaatzuchtigheid is tot stand gekomen, geeft men me de ezelsstamp.*

De nieuwe directeur wachtte de ondankebare taak zijn functie op te nemen met een lerarenkorps dat zich tegen hem gekeerd had. Maar Willem Deneckere wist zich te omringen met vrienden als de broers Patoor, veelbelovende kunstenaars als Leo Copers en een aantal jonge leerkrachten, die hun opleiding in het APK begonnen waren: Paul Pattyn, Vera Vanderbeken, Dirk Callens en Mario Callens, die zijn opvolger zou worden. In de veertien jaar van zijn directeurschap (in 1981 werd ook hij aan de dijk gezet) wist hij de *tekenschool* uit te bouwen tot een instituut met een solide reputatie. Toch waren er vaak wrijvingen met de oude garde.

Verenigingen kennen meestal een enthousiast begin, beleven enkele hoogtepunten en deinen uiteindelijk langzaam uit. Mooi is als zij aanleiding geven tot iets groters. De Kunstvrienden van Harelbeke en de Leiestreek hebben meer dan dertig jaar bestaan en waren de stichters van wat nu de SABV heet.

De oprichting van het SAPK was voor de vereniging een eindpunt. Een verzoek aan het gemeentebestuur om hun materiaal en meubilair over te nemen bleef zonder gevolg. Volgens Callaert werden de Kunstvrienden in 1967 ontbonden¹⁰. Toch bestaat er nog een ledenlijst uit 1970, met Marcel Callaert als voorzitter. Ook daarna moeten nog pogingen ondernomen zijn om de vereniging nieuw leven in te blazen. Op 24 april 1978 schrijft Wilfried Vanwijnsberghe nog een brief aan André Debaveye waarin hij stelt dat het onmogelijk is nog verder te vergaderen.

Marcel Callaert trok zich in 1977 terug in zijn buitenverblijf Lou Roccas in Zuid-Frankrijk. Hij leefde er nog lang en gelukkig tot hij in 2004 overleed. Hij had zowel Jacques Coryn als Willem Deneckere overleefd.

Het stadsarchief van Harelbeke bezit een uitgebreid dossier over de Kunstvrienden. Het bevat de nagelaten documenten van Marcel Callaert, afgestaan door zijn dochter Sylva en een aantal documenten, afgestaan door André Debaveye.

Met dank aan Frederik Bossuyt (stadsarchief), Sylva Callaert, André Debaveye, Roland Coryn, Paul Pattyn, Jem de Winter en Eric Viaene.

10 Brief van Marcel Callaert aan Adiel Van Daele, 23.10.1986 (archief André Debaveye).